

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 50.

Vydána dne 27. prosince 1951.

Cena Kčs 3.50.

OBSAH:

(102.—107.) **102.** Zákon o přebudování národního pojištění. — **103.** Zákon o jednotné preventivní a léčebné péči. — **104.** Zákon o vánočním přídavku za rok 1951 k důchodům z národního pojištění a k zaopatřovacím požitkům válečných poškozenců. — **105.** Zákon o správních poplatcích. — **106.** Zákon o úpravě financování národních a komunálních podniků. — **107.** Nařízení, kterým se provádí zákon o úpravě financování národních a komunálních podniků.

102.**Zákon****ze dne 19. prosince 1951****o přebudování národního pojištění.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.**Účel zákona.**

Veliké dílo národního pojištění je jednou z hlavních vymožeností pracujícího lidu, které dosáhla dělnická třída svým slavným únorovým vítězstvím. Účíte se ze zkušeností Sovětského svazu, přebudujeme národní pojištění tak, aby podporovalo rozvoj výroby, aby všestranně a stále dokonaleji pečovalo o pracujícího člověka, aby pracující v něm byli sami hospodáři a sami za ně přímo odpovídali a aby tak pojištění v souladu s rozvojem výroby bylo nástrojem k trvalému zvyšování životní úrovně všech pracujících.

§ 2.**Oddělení nemocenského a důchodového pojištění.**

Národní pojištění důchodové se odděluje od národního pojištění nemocenského.

Nemocenské pojištění.**§ 3.**

(1) Pracující sdružení v Revolučním odborovém hnutí spravují nemocenské pojištění a

v něm rozhodují. Jde-li o nemocenské pojištění členů jednotných zemědělských družstev, děje se tak ve spolupráci se zástupci družstevně hospodařících rolníků.

(2) Co stanoví tento zákon o nemocenském pojištění, platí též pro obor rodinných přídavků.

(3) Ústřední rada odborů je vrcholným orgánem nemocenského pojištění; vykonává též působnost, která dosud příslušela ministerstvu pracovních sil ve věcech nemocenského pojištění, jakož i podpůrných zařízení a fondů pro krátkodobé podpory v závodech.

(4) Ústřední rada odborů spravuje prostředky nemocenského pojištění odděleně od vlastního jmění Revolučního odborového hnutí. Příjmy a výdaje nemocenského pojištění jsou rozpočtovány ve státním rozpočtu.

(5) Ústřední rada odborů předkládá vládě výroční zprávu o nemocenském pojištění.

§ 4.

(1) Ústřední rada odborů přebuduje nemocenské pojištění tak, aby se přiblížilo pracujícím, aby jeho dávky byly v souladu se zájmy výroby a pracujících a se zásadou odměny podle zásluhy a aby jeho provádění bylo zjednodušeno a z hospodárně. Za tím účelem Ústřední rada odborů především:

a) bude postupně přenášet provádění nemocenského pojištění do závodů a na odborové svazy, při čemž správy závodů budou obstarávat administrativní úkoly spojené s prováděním nemocenského pojištění,

b) přebuduje dávkovou soustavu nemocenského pojištění,

c) upraví opravné řízení ve věcech dávkových tak, aby o opravných prostředcích rozhodovali sami pracující.

(2) Předpisy, kterými Ústřední rada odborů upravuje rozsah, výši a zásadní podmínky dávek, opravné řízení o nich, jakož i sazby pojistného vyžadují souhlasu vlády a předseda vlády je vyhlašuje ve Sbírce zákonů. Ostatní zásadní předpisy, vydávané k provedení úkolů uvedených v odstavci 1, vyhlašuje Ústřední rada odborů v úředním listu.

§ 5.

Až do přebudování nemocenského pojištění působí dále pod řízením Revolučního odborového hnutí v oboru nemocenského pojištění Ústřední národní pojišťovna a její organizační složky, a to s přiměřeným počtem zaměstnanců, kteří byli dosud činní pro nemocenské pojištění. Ústřední rada odborů provede potřebné změny v organizaci Ústřední národní pojišťovny a jejích organizačních složek.

Důchodové zabezpečení.

§ 6.

(1) S národním důchodovým pojištěním se spojuje péče o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce, jakož i pensijní nadlepení jakékoliv povahy (dále vše jen „důchodové zabezpečení“).

(2) Důchodové zabezpečení se přebuduje tak, aby se přiblížilo pracujícím, aby dávky byly v souladu s potřebami a rozvojem výroby a se zásadou odměny podle zásluhy a aby jeho provádění bylo zjednodušeno a zhošpoddárněno.

(3) Přebudování důchodového zabezpečení se provede vládním nařízením.

(4) Příjmy a výdaje důchodového zabezpečení jsou rozpočtovány ve státním rozpočtu.

§ 7.

(1) K přebudování důchodového zabezpečení a ke kontrole tohoto zabezpečení se zřizuje státní komise důchodového zabezpečení (dále jen „státní komise“). Jejím oblastním orgánem je Slovenská komise důchodového zabezpečení (dále jen „Slovenská komise“).

(2) Státní komise se skládá z předsedy státní komise a potřebného počtu členů.

(3) Předsedu státní komise a její členy jmenuje vláda.

(4) Členové státní komise jsou jmenováni z pracovníků ze závodů a v zemědělství, a to převážně z členů Revolučního odborového hnutí, dále pak z členů Jednotného svazu českých zemědělců, Jednotného svazu slovenských rolníků a Svazu protifašistických bojovníků po slyšení těchto organizací. Úřad předsednictva vlády a ministerstva financí a vnitřní se účastní zasedání státní komise svými zástupci.

(5) Členy Slovenské komise jmenuje státní komise; předsedu jmenuje na návrh svého předsedy ze svých slovenských členů. Jinak platí přiměřeně ustanovení odstavců 2 a 4.

§ 8.

(1) Státní komise

- a) předkládá vládě návrhy na přebudování důchodového zabezpečení,
- b) kontroluje, jak důchodové zabezpečení plní své poslání,
- c) projednává zprávy, které předseda předkládá vládě, jakož i otázky, týkající se správy důchodového zabezpečení, v nichž si předseda vyžádá její stanovisko.

(2) Slovenská komise

- a) předkládá státní komisi návrhy na přebudování důchodového zabezpečení,
- b) kontroluje, jak důchodové zabezpečení na Slovensku plní své poslání,
- c) projednává zprávy, které předseda předkládá státní komisi, jakož i otázky týkající se správy důchodového zabezpečení na Slovensku, v nichž si předseda vyžádá její stanovisko.

(3) Státní komise je odpovědná vládě, Slovenská komise státní komisi.

(4) Nesouhlasí-li předseda státní komise s míněním této komise, podá o tom zprávu předsedovi vlády; předseda Slovenské komise podá v takovém případě zprávu předsedovi státní komise.

§ 9.

(1) Pro provádění důchodového zabezpečení se zřizuje Státní úřad důchodového zabezpečení v Praze a jako jeho oblastní orgán Slovenský úřad důchodového zabezpečení v Bratislavě; Státní úřad důchodového zabezpečení provádí pensijní nadlepení až do dalšího opatření pomocí dosavadních zařízení.

(2) Předseda státní komise osobně odpovídá vládě za řízení, správu a provoz Státního úřadu důchodového zabezpečení. Předseda Slovenské komise osobně odpovídá za řízení, správu a provoz Slovenského úřadu důchodového zabezpečení předsedovi státní komise.

(3) Předseda státní komise předkládá vládě výroční zprávu o důchodovém zabezpečení.

(4) Státní úřad důchodového zabezpečení (jeho oblastní orgán) je způsobilý být účastníkem řízení před soudy a jinými veřejnými orgány. Finanční prokuratura zastupuje Státní úřad důchodového zabezpečení jen, byla-li o to požádána.

(5) Vláda může nařízením svěřit rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutím Státního úřadu důchodového zabezpečení osobám, jejichž zabezpečení tento úřad provádí.

(6) K plnění svých úkolů převezme Státní úřad důchodového zabezpečení přiměřený počet zaměstnanců, kteří byli dosud činní pro důchodové zabezpečení a státní pensijní zaopatření s výjimkou zaměstnanců činných pro státní pensijní zaopatření příslušníků ozbrojených sborů.

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná.

§ 10.

(1) Pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví jinak, platí dosavadní předpisy.

(2) Ústřední rada odborů i předseda státní komise učiní opatření potřebná k nerušenému přechodu na novou organizaci. Opatření obecné povahy vyhlásí v úředním listu.

§ 11.

(1) O rozdělení majetku (práv a závazků) Ústřední národní pojišťovny a dosavadního společného hospodaření národního pojištění se dohodne Ústřední rada odborů s předsedou státní komise. Dohoda vyžaduje souhlasu ministerstva financí. Zápisy v pozemkových knihách se provedou na návrh Státního úřadu důchodového zabezpečení.

(2) Státní úřad důchodového zabezpečení převezme státní zařízení a ústavy, které slouží důchodovému zabezpečení.

§ 12.

Opatření učiněná ve shodě s tímto zákonem před jeho účinností se považují za učiněná podle něho.

§ 13.

Předpisy, které odporují tomuto zákonu nebo předpisům podle něho vydaným, se zrušují.

§ 14.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1952; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Bacílek v. r.

Bílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Gregor v. r.

Dr. Havelka v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Kabeš v. r.

Kliment v. r.

Kopecký v. r.

Kopřiva v. r.

Krajčír v. r.

Málek v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Nepomucký v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Pokorný v. r.

Ing. Púčik v. r.

Dr. Rais v. r.

Smida v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

103.

Zákon

ze dne 19. prosince 1951

o jednotné preventivní a léčebné péči.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Organisace a provádění preventivní a léčebné péče.

Úkoly preventivní a léčebné péče.

§ 1.

Stát poskytuje zdravotní péči preventivní a léčebnou jednotně tak, aby zabezpečil plynulou, soustavou a hodnotnou péči o člověka, zaměřenou přednostně na pracující a na zajištění zdravého rozvoje nové generace.

§ 2.

Jednotnou preventivní a léčebnou péči plánuje, organizuje, řídí a kontroluje, bez újmy ustanovení § 13, ministerstvo zdravotnictví, a podle jeho směrnic a pokynů národní výbory (dále jen orgány státní zdravotní správy). Při plnění svých úkolů se tyto orgány v součinnosti s dobrovolnými organizacemi, zejména s jednotnou odborovou organizací, opírají o nejširší účast pracujících, jimž náleží také přímá kontrola nad prováděním preventivní a léčebné péče.

§ 3.

Orgány státní zdravotní správy a pracovníci v zařízeních preventivní a léčebné péče jsou povinni soustavně zvyšovat zdravotní úroveň lidu a plnit všechny své úkoly svědomitě a v souladu s poznatky vědy u vědomí významu péče o zdraví člověka pro neustálý rozvoj výrobních sil.

§ 4.

Orgány státní zdravotní správy jsou oprávněny činit všechna opatření potřebná k zajištění preventivní a léčebné péče; mohou zejména nařídít:

- a) povinné zdravotní prohlídky obyvatelstva a diagnostické zkoušky,
- b) povinné hlášení určitých nemocí nebo jiných skutečností významných s hlediska zajištění preventivní a léčebné péče,
- c) provádění hromadných preventivních a léčebných opatření, jakož i opatření protiepidemických,
- d) povinné léčení určitých nemocí.

§ 5.

Stát poskytuje preventivní a léčebnou péči

- a) přednostně a bezplatně pojištěncům národního pojištění a jejich rodinným příslušníkům v rozsahu nároků podle předpisů o národním pojištění,
- b) bezplatně v jiných případech v rozsahu a za podmínek stanovených jinými předpisy a
- c) za náhradu ve všech ostatních případech.

§ 6.

Zdravotní obvody.

Poskytování základní preventivní a léčebné péče je organizováno podle zdravotních obvodů, jejichž vymezení provedou národní výbory podle směrnic ministerstva zdravotnictví.

Výkonná zařízení.

§ 7.

(1) Pro poskytování preventivní a léčebné péče se stanoví tyto druhy výkonných zdravotnických zařízení:

- a) nemocnice (zásadně se zdravotnickým střediskem):
okresní,
krajské;
- b) odborné ústavy léčebné a ošetrovací (včetně ústavů lázeňských a klimatických):
léčebny pro tuberkulosu,
psychiatrické léčebny,
jiné odborné léčebny,
ozdravovny,
noční sanatoria,
ošetrovací ústavy;
- c) zařízení ambulanti péče:
ošetrovatelské stanice,
lékařské stanice,
zdravotnická střediska obytná, okresní a krajská;
- d) zařízení péče o ženu a dítě:
porodnice,
kojenecké ústavy,
dětské domovy (pro děti do 3 let),
jesle,
ženské poradny,
dětské poradny;
- e) výzkumné ústavy v oboru preventivní a léčebné péče;
- f) transfusní stanice, stanice záchranné služby.

Pokud uvedená zařízení jsou výlučně určena pro péči o zaměstnance přímo v závodech, označují se jako závodní; pokud jsou určena pro péči o děti, označují se jako dětská. Zařízení, která využívají přírodních léčivých zdrojů, se označují jako lázeňská. Slouží-li zařízení zároveň účelům vysokoškolské lékařské výuky, označují se jako fakultní.

(2) Ministr zdravotnictví může nařízením stanovit další druhy zařízení preventivní a léčebné péče a měnit jejich výčet uvedený v odstavci 1.

§ 8.

Všechna zařízení preventivní a léčebné péče zřizují a provozují, pokud tento zákon nestanoví jinak, orgány státní zdravotní správy.

§ 9.

Závody jsou povinny ze svých prostředků zřizovat a udržívat závodní zařízení pro preven-

tivní a léčebnou péči o své pracující. Náklady na tato zařízení se hradí z prostředků závodu s výjimkou věcných nákladů na vybavení závodních zařízení zdravotnickými přístroji a nástroji a na udržování těchto přístrojů a nástrojů, na zásobení zdravotnickými potřebami, a osobních nákladů na pracovníky pro zdravotnický provoz, které nesou orgány státní zdravotní správy.

§ 10.

Ministr zdravotnictví může dát v dohodě s věcně příslušným ministrem socialistickým právníkům osobám souhlas k tomu, aby za obdobných podmínek jako závody zřizovaly a udržovaly jednotlivá zařízení preventivní a léčebné péče.

§ 11.

(1) Zařízení preventivní a léčebné péče mohou býti v zájmu prohloubení této péče nebo v zájmu hospodárnějšího zvládnutí jejich úkolů účelně sdružována.

(2) Všechna zařízení preventivní a léčebné péče jsou podřízena národním výborům nebo vzhledem k jejich významu přímo ministerstvu zdravotnictví.

§ 12.

Osobní a věcná pomoc.

(1) Nelze-li zajistit plnění naléhavých úkolů preventivní a léčebné péče prostředky k tomu určenými, může okresní národní výbor uložit nutnou osobní a věcnou pomoc, zejména pro zajištění dopravy a spojení. Je-li však ohrožen život, je povinen poskytnouti potřebnou pomoc každý i bez vyzvání okresního národního výboru.

(2) Náhradu za ztrátu na odměně za práci a za skutečnou škodu na věcech, které vznikly plněním povinnosti podle odstavce 1, poskytne okresní národní výbor.

Část II.

Poskytování zvláštní léčebné péče.

§ 13.

(1) Zvláštní léčebnou péči podle předpisů o národním pojištění plánuje, organizuje, řídí a kontroluje jednotná odborová organizace a poskytují ji orgány provádějící národní pojištění nemocenské.

(2) Zvláštní léčebná péče, jako součást preventivní a léčebné péče, podléhá metodologickému vedení a vrchnímu odbornému dozoru ministerstva zdravotnictví.

§ 14.

Zařízení určená k provádění zvláštní léčebné péče spravuje a provozuje jednotná odborová organizace, která může tato zařízení se souhlasem ministra zdravotnictví též zřizovat.

§ 15.

Ministr zdravotnictví a Ústřední rada odborů stanoví novou náplň a rozsah zvláštní léčebné péče, zejména vymezením indikací. Rovněž stanoví, která zařízení jsou určena k provádění zvláštní léčebné péče a provedou z toho vyplývající vzájemné majetkové právní úpravy v rozsahu potřebném pro plnění úkolů preventivní a léčebné péče a zvláštní léčebné péče.

Část III.

Ustanovení prováděcí, přechodná a závěrečná.

§ 16.

(1) Ministr zdravotnictví se zmocňuje, aby vydával podrobné předpisy k provedení části I, zejména aby

1. podrobně upravil poskytování preventivní a léčebné péče a provádění posudkové služby, a to pokud jde o pojištěnce národního pojištění nemocenského v dohodě s jednotnou odborovou organizací,

2. stanovil v dohodě s ministrem-předsedou státního úřadu plánovacího a ministrem financí způsob a výši úhrady za péči poskytovanou podle ustanovení § 5 písm. c),

3. vydal v dohodě s jednotnou odborovou organizací podrobné předpisy o poskytování základní preventivní a léčebné péče ve zdravotních obvodech,

4. vydal podrobné předpisy o úkolech jednotlivých druhů zařízení, o jejich vnitřním členění a jejich provozu,

5. vydal v dohodě s ministrem vnitra podrobné předpisy o správě jednotlivých zařízení a jejich účelném sdružování,

6. stanovil normy osobního a věcného vybavení a spotřební normy v zařízeních,

7. stanovil v dohodě s jednotnou odborovou organizací, která zařízení jsou závody povinny podle svého druhu, rozsahu a významu zřizovat a udržovat (normy preventivní a léčebné péče o pracující v závodech), a v dohodě s příslušnými ministry blíže určit, jak mají být rozděleny náklady na provoz těchto zařízení mezi závody a orgány státní zdravotní správy,

8. vydal v dohodě s ministrem financí a jednotnou odborovou organizací směrnice pro poskytování náhrad podle § 12 odst. 2,

9. přizpůsobil dosavadní síť zdravotnických zařízení organizaci podle tohoto zákona.

(2) Podrobné předpisy k provedení části I v oboru národní bezpečnosti a vězeňské správy s potřebnými odchylkami stanoví příslušní ministři v dohodě s ministrem zdravotnictví.

(3) Vláda upraví nařízením podmínky a rozsah poskytování preventivní a léčebné péče poživatelům důchodů podle zákona č. 164/1946 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozené a oběti války a fašistické persekuce, a jiným osobám, na které se vztahuje uvedené zákon.

§ 17.

(1) Dnem 1. ledna 1952 přecházejí do vlastnictví státu bez náhrady nemovitě i movité věci Ústřední národní pojišťovny, které slouží nebo jsou určeny výhradně nebo převážně zdravotnickým účelům, s výjimkou věcí, které slouží nebo jsou určeny k provádění zvláštní léčebné péče.

(2) Ministr zdravotnictví v dohodě s Ústřední radou odborů určí, který majetek přechází podle ustanovení odstavce 1 do vlastnictví státu, a stanoví případné odchylky.

(3) Do vlastnictví státu přecházejí dnem 1. ledna 1952 za náhradu také nemovitosti, které nejsou ve vlastnictví Ústřední národní pojišťovny, ale slouží výhradně nebo převážně k provozu ambulatorií nebo zdravotnických středisek.

(4) Pro převzetí majetku uvedeného v odstavcích 1 a 3 platí ustanovení části I zákona č. 185/1948 Sb., o zestátnění léčebných a ošetrovacích ústavů a o organizaci státní ústavní léčebné péče.

(5) Movité věci, které jsou částí majetkových podstat národních podniků a slouží nebo jsou určeny pro zdravotnický provoz závodních zařízení v rozsahu odpovídajícím ustanovení § 9, převede příslušný ministr do pravomoci ministra zdravotnictví, který o tomto majetku učiní potřebná opatření v oboru vlastní působnosti.

§ 18.

Opatření učiněná ve shodě s ustanoveními tohoto zákona před jeho účinností platí jako opatření učiněná k jeho provedení.

§ 19.

(1) Zrušují se všechny předpisy, které se vztahují na věci upravené tímto zákonem, zejména

1. zákon č. 68/1870 ř. z., o organizaci veřejné služby zdravotní, a předpisy vydané podle něho,
2. zák. čl. XIV/1876, o uspořádání veřejného zdravotnictví, a předpisy vydané podle něho,
3. zákon č. 332/1920 Sb., jímž stát přejímá výkony zdravotně policejní, ve znění zákona č. 236/1922 Sb., a předpisy vydané podle něho,
4. vládní nařízení č. 279/1942 Sb., o veřejném zdravotnictví, ve znění vládního nařízení č. 188/1944 Sb., a předpisy vydané podle něho,
5. ustanovení §§ 27 až 31 a § 59 zákona č. 164/1946 Sb.,
6. zákon č. 49/1947 Sb., o poradenské zdravotní péči a předpisy vydané podle něho,
7. ustanovení zákona č. 99/1948 Sb., o národním pojištění, ve znění zákona č. 269/1949 Sb., a předpisů vydaných podle něho, pokud se vztahují na věci upravené tímto zákonem,
8. ustanovení části II zákona č. 185/1948 Sb.,
9. vládní nařízení č. 49/1949 Sb., o správě státních léčebných a ošetrovacích ústavů.

(2) Do vydání předpisů podle tohoto zákona se postupuje přiměřeně podle předpisů dosavadních, pokud neodporují tomuto zákonu.

§ 20.

Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na preventivní a léčebnou péči v oboru branné moci a pohraniční stráže; její obdobnou úpravu podle zásad tohoto zákona provedou příslušní ministři.

§ 21.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1952; provede jej ministr zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Plojhar v. r.

104.

Zákon

ze dne 19. prosince 1951

o vánočním přídavku za rok 1951 k důchodům
z národního pojištění a k zaopatřovacím
požitkům válečných poškozců.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) K důchodům z národního pojištění, na něž mají oprávnění nárok v prosinci 1951, se poskytne z prostředků národního pojištění vánoční přídavek, nepřesahuje-li důchod částku 2000 Kčs měsíčně.

(2) K výchovnému z národního pojištění, na něž mají oprávnění nárok v prosinci 1951, se poskytne z prostředků národního pojištění vánoční přídavek, nepřesahuje-li důchod částku 4000 Kčs měsíčně.

(3) Důchodem podle odstavců 1 a 2 se rozumí hrubá výše důchodu bez výchovného a bez zvýšení důchodu pro bezmocnost, avšak spolu s případným zvýšením z pensijního nadlepení jakékoliv povahy.

(4) Vánoční přídavek činí:

1. k důchodům, které byly zvýšeny pro bezmocnost důchodce, vyjímaje důchody sirotků 750 Kčs;

2. k důchodům invalidnímu a starobnímu, k důchodu úrazovému, je-li výdělečná schopnost snížena úrazem alespoň o 50%, k důchodu manželky, nežije-li ve společné domácnosti s manželem, dále k důchodům vdovy, vdovce a družky, jakož i k sociálnímu důchodu, vyjímaje sociální důchod sirotků 500 Kčs;

3. k důchodům oboustranných sirotků, rodičů a jiných pozůstalých a k sociálnímu důchodu sirotků,

a) které byly zvýšeny pro bezmocnost 450 Kčs;

b) v ostatních případech 300 Kčs;

4. k výchovnému a k důchodům jednostranných sirotků,

a) které byly zvýšeny pro bezmocnost 225 Kčs;

b) v ostatních případech 150 Kčs.

§ 2.

(1) K zaopatřovacím požitkům vypláceným podle zákona č. 164/1946 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce, na něž mají oprávnění nárok v prosinci 1951, se poskytne z prostředků určených na péči o tyto poškozence vánoční přídavek, nepřesahuje-li zaopatřovací požitky částku 2000 Kčs měsíčně.

(2) K příplatkům na děti vypláceným podle zákona č. 164/1946 Sb., na něž mají oprávnění nárok v prosinci 1951, se poskytne vánoční přídavek, nepřesahuje-li zaopatřovací požitky částku 4000 Kčs měsíčně.

(3) Zaopatřovací požitky podle odstavců 1 a 2 se rozumí hrubá výše zaopatřovacích požitků bez příplatků na děti a bez příplatku ošetrovacího nebo slepeckého.

(4) Vánoční přídavek činí:

1. k zaopatřovacím požitkům invalidy, jemuž byl přiznán ošetrovací nebo slepecký příplatek 750 Kčs;

2. k zaopatřovacím požitkům jiného invalidy, jehož výdělečná schopnost je podle zákona č. 164/1946 Sb. snížena alespoň o 45%, jakož i k zaopatřovacím požitkům vdovy, vdovce a družky 500 Kčs;

3. k zaopatřovacím požitkům oboustranných sirotků, rodičů a jiných pozůstalých 300 Kčs;

4. k příplatku na každé dítě a k zaopatřovacím požitkům jednostranných sirotků 150 Kčs.

§ 3.

(1) Vánoční přídavek nenáleží

1. důchodcům, kteří mají jako zaměstnanci (učni) nárok na vánoční příspěvek za rok 1951, a zaměstnaným důchodcům, kterým nenáleží

vánoční příspěvek proto, že jejich průměrná hrubá měsíční mzda (plat), bez odměny za práci přes čas, přesahuje v posledních 6 měsících 3.500 Kčs měsíčně nebo proto, že bez závažného důvodu zameškali práci;

2. osobám, kterým se vyplácejí důchody (zaopatřovací požitky) do ciziny.

(2) Má-li poživatel zaopatřovacích požitků podle zákona č. 164/1946 Sb. též důchod z národního pojištění, náleží mu jen vánoční přídavek k důchodu z národního pojištění. Při souběhu několika důchodů z národního pojištění náleží vždy jen vánoční přídavek nejvyšší; to platí obdobně i při souběhu zaopatřovacích požitků podle zákona č. 164/1946 Sb. s jinými obdobnými zaopatřovacími platy.

(3) Obdrží-li zaměstnaný důchodce od zaměstnavatele pouze krácený vánoční příspěvek proto, že byl zaměstnán méně než 5 měsíců, poskytne se mu na jeho žádost část vánočního přídavku ve výši rozdílu.

§ 4.

Vánoční přídavky podle tohoto zákona jsou osvobozeny od daně ze mzdy.

§ 5.

Vánoční přídavky neprávem přijaté může jejich plátcе odečísti od jiných dávek, na něž má příjemce vůči němu nárok.

§ 6.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. prosince 1951; provede jej ministr pracovních sil.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Havelka v. r.

105.

Zákon

ze dne 20. prosince 1951

o správních poplatcích.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení.

§ 1.

(1) Správní poplatky vybírají národní výbory a jiné orgány státní správy (dále jen „správní orgány“).

(2) Správní poplatky se nevybírají za činnost zařízení státní správy, státních ústavů a národních a komunálních podniků, i když jde o výkon veřejné správy; ministr financí může však stanovit výjimky.

§ 2.

Správní poplatky (dále jen „poplatky“) mají být upraveny jednotně a tak, aby jejich vybírání bylo hospodárné a aby se jím napomáhalo lidově demokratické státní správě při plnění jejích úkolů.

§ 3.

Předměty a sazby poplatků.

(1) Předměty a sazby poplatků stanoví ministr financí v sazebnících, a to tak, aby se za řízení před tímž správním orgánem vybral zpravidla jen jeden poplatek.

(2) Ministerstvo financí může dočasně snížit nebo zvýšit sazby poplatků stanovené v sazebnících (odstavec 1), pokud poplatky vybírají zastupitelské úřady nebo úřad pro výnězy a zlepšovací náměty.

§ 4.

Poplatník.

(1) Poplatek je povinen zaplatit, kdo dal podnět k úkonům, anebo, jde-li o úkony provedené z úřední povinnosti nebo v zájmu účastníků jiného správního řízení nebo řízení soudního, ten, v jehož zájmu nebo v jehož věci byly úkony provedeny.

(2) Je-li poplatníků několik, jsou povinni zaplatit poplatek rukou společnou a nerozdílnou.

§ 5.

Způsob vyměření, splatnost a způsob placení.

(1) Způsob vyměření, splatnost a způsob placení poplatků stanoví ministr financí, který může také stanovit placení poplatků bez vyměření a podmínky, za nichž lze povolit posečkání se zaplacením poplatku (lhůtu) nebo splátky na poplatek.

(2) Ministerstvo financí může stanovit úpravu a cenové druhy kolkových známek nebo zvláštních známek určených k placení poplatků a způsob a podmínky jejich vyměňování. Připouští-li zvláštní předpis placení veřejných dávek kolkovými známkami nebo zvláštními známkami, použije se kolkových známek nebo zvláštních známek vydaných podle tohoto ustanovení.

§ 6.

Měna.

(1) Ministr financí stanoví, v jaké měně se vyměřují a platí poplatky za úkony zastupitelských úřadů.

(2) Přepočítávání československých korun na cizí měny a naopak při vyměřování a placení poplatků upraví ministr financí.

§ 7.

Následky nesplnění poplatkové povinnosti.

(1) Stanoví-li prováděcí předpis (§ 5 odst. 1), že je poplatek splatný bez vyměření při předložení podání, jímž má být řízení zahájeno, a nezaplatí-li poplatník poplatek v této době, vyzve ho správní orgán, aby tak učinil do 15 dnů. Nevyhoví-li poplatník této výzvě, podání se neprojednává, vyjímajíc případy, v nichž je třeba podání projednat z důvodu obecného zájmu nebo v nichž poplatník zaplatí poplatek po uvedené lhůtě a správní orgán uzná projednání podání za vhodné.

(2) Stanoví-li prováděcí předpis, že je poplatek splatný před provedením úkonu, a nezaplatí-li poplatník poplatek ve stanovené lhůtě, úkon se neprovede, vyjímajíc případy, v nichž je třeba úkon provést z důvodu obecného zájmu nebo v nichž se poplatníkovi povolí lhůta k zaplacení poplatku nebo splátky anebo v nichž poplatník zaplatí poplatek po

stanovené lhůtě a správní orgán uzná provedení úkonu za vhodné.

§ 8.

Věcné ručení a zadržovací právo.

(1) Pro poplatky za úkony, které se týkají movité věci, vázne na této věci zákonné zástavní právo, má-li ji správní orgán u sebe. Zástavní právo podle tohoto ustanovení nepostihuje movité věci, které podle právního předpisu nemohou být zastaveny anebo jsou vyloučeny z exekuce.

(2) Správní orgán může u sebe zadržet věc, na které vázne zákonné zástavní právo podle odstavce 1, aby zajistil poplatek.

(3) Dokud má správní orgán zástavu u sebe, může se z ní uspokojit před každým jiným věřitelem bez exekučního řízení prodejem ve veřejné dražbě, a to i když právo státu vymáhat poplatek zaniklo promlčením (§ 9).

(4) Vznikne-li při provádění poplatného úkonu poplatníkovi vůči státu peněžitá pohledávka, může správní orgán vybrat nezaplacený poplatek při splnění závazku srážkou z vyplácené peněžité částky.

§ 9.

Promlčení.

(1) Právo státu vyměřit poplatek se promlčí uplynutím tří let počítaných od počátku kalendářního roku, který následuje po roce, v němž byly provedeny poplatné úkony nebo v němž nastaly jiné skutečnosti rozhodné pro vyměření poplatku.

(2) Právo státu vyměřit dodatek na poplatek, který byl nesprávně vyměřen nižší částkou, promlčí se uplynutím tří let počítaných od počátku kalendářního roku, který následuje po roce, v němž byl vyměřen původní poplatek.

(3) Právo státu vymáhat vyměřený poplatek (jeho dodatek) promlčí se uplynutím tří let počítaných od počátku kalendářního roku, který následuje po roce, v němž byl poplatek (jeho dodatek) vyměřen.

(4) Provede-li správní orgán úkon k vyměření nebo k vymáhání poplatku (jeho dodatku) a uvědomí-li o tom poplatníka, počíná běžet nová promlčecí lhůta od počátku kalendářního roku, který následuje po roce, v němž byl takový úkon proveden. Právo státu vyměřit a vymáhat poplatek promlčí se

však vždy nejdéle uplynutím deseti let počítaných od počátku promlčecí lhůty podle odstavce 1.

§ 10.

Osvobození a jiné úlevy.

(1) Poplatky neplatí národní výbory a jiné orgány státní správy (i zařízení státní správy, státní ústavy a státní fondy), dále soudy a prokuratury.

(2) Ze zvláštních důvodů, zejména z důvodu obecného zájmu, může ministr financí stanovit osvobození ode všech nebo jen od některých poplatků i pro jiné orgány a osoby, než v odstavci 1 uvedené, nebo pro skupiny osob; dále může ministr financí stanovit věcná osvobození pro určité úkony nebo jiné úlevy. Z těchto důvodů a v téže rozsahu může ministerstvo financí stanovit dočasně osvobození od poplatků nebo jiné úlevy anebo učinit vhodná opatření ke zmírnění tvrdostí.

(3) Správní orgán může poplatky na žádost snížit nebo prominout, je-li poplatníkem osoba, která by nemohla poplatek zaplatit bez ohrožení potřebné výživy vlastní nebo výživy osob, kterým má podle zákona poskytovat úhradu na osobní potřeby. U příslušníků cizích států je podmínkou snížení nebo prominutí poplatku vzájemnost. Podrobnosti upraví ministr financí.

(4) Správní orgán může snížení nebo prominutí poplatku provedené podle odstavce 3 odvolat, ukáže-li se dodatečně, že tu nebyly podmínky pro snížení nebo prominutí poplatku nebo že tyto podmínky dodatečně zanikly, a není-li právo státu vyměřit poplatek ještě promlčeno.

(5) Zastupitelské úřady mohou poplatky jimi vybírané snížit nebo prominout také z důvodu vzájemnosti nebo z důvodu obecného zájmu.

§ 11.

Vrácení poplatků.

Ministr financí stanoví, ve kterých případech a za jakých podmínek lze poplatky vrátit.

§ 12.

Poplatky v řízení o vynálezech.

Pro poplatky vybírané v řízení o vynálezech může ministr financí stanovit odchylky od předcházejících ustanovení.

§ 13.

Příslušnost.

(1) Ve věcech poplatků je v první stolici příslušný správní orgán provádějící poplatné úkony.

(2) Poplatky, které zastupitelský úřad nemůže pro mimořádné překážky sám vyměřit nebo vybrat, vyměří nebo vybere ministerstvo zahraničních věcí. Poplatky, vyměřené zastupitelskými úřady poplatníkům zdržujícím se v Československé republice, vybírá ministerstvo zahraničních věcí, jestliže je nevybral zastupitelský úřad srážkou podle § 8 odst. 4.

§ 14.

Řízení.

(1) Proti vyměření poplatků platebním výměrem a proti rozhodnutím ve věcech poplatků lze u správního orgánu, který poplatek vyměřil nebo vydal rozhodnutí, pokud jím není ústřední úřad, podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru nebo rozhodnutí. Proti rozhodnutím o žádostech za povolení posečkání se zaplacením poplatku nebo za povolení splátek je odvolání nepřipustné. O odvolání rozhoduje s konečnou platností správní orgán bezprostředně nadřízený orgánu, který poplatek vyměřil nebo vydal rozhodnutí. Odvolání nemá odkladného účinku.

(2) Částky poplatku, které byly vyměřeny platebním výměrem a nebyly včas zaplacený, vymáhají se správní nebo soudní exekucí; ministerstvo financí stanoví, za jakých podmínek lze od vymáhání poplatku upustit a poplatek odepsat.

(3) Ministr financí může stanovit, že se náhrada výdajů spojených s provedením poplatných úkonů vedle poplatku nepožaduje.

(4) Pokud nevyplývá z předcházejících odstavců nic jiného, platí pro řízení ve věcech poplatků

- a) před místními národními výbory na Slovensku přiměřeně předpisy o řízení před okresními národními výbory;
- b) před ostatními správními orgány předpisy o řízení před těmito orgány.

§ 15.

Povinnosti zaměstnanců a dohlídky.

(1) Zaměstnanci provádějící poplatné úkony jsou povinni pečovat o to, aby poplatky

byly správně a včas vyměřeny a placeny, po případě včas zaplacený bez vyměření.

(2) Ministerstvo financí a podle jeho směrnic orgány jím pověřené přesvědčují se dohlídkami u správních orgánů, které mají sídlo v tuzemsku, o způsobu provádění tohoto zákona a předpisů podle něho vydaných. Orgán, u něhož byla dohlídka provedena, je povinen učinit opatření potřebná k odstranění zjištěných závad.

§ 16.

Určení poplatků.

Poplatky jsou příjmem státní pokladny v rámci rozpočtu ministerstva financí.

§ 17.

Prováděcí předpisy.

(1) Sazebníky a podrobnější předpisy podle zmocnění tohoto zákona vydá ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády nařízením.

(2) Ministerstvo financí postupuje při vydávání obecných právních předpisů a směrnic podle zmocnění tohoto zákona, s výjimkou předpisů vydávaných podle ustanovení § 5 odst. 2, v dohodě s ústředními úřady, jejichž oboru působnost se poplatky týkají.

§ 18.

Přechodná ustanovení.

(1) Poplatné úkony provedené, po případě dokončené za účinnosti tohoto zákona ve správních řízeních, která byla zahájena před počátkem jeho účinnosti, zpoplatní se podle tohoto zákona a předpisů podle něho vydaných. Částky zaplacené před počátkem účinnosti tohoto zákona na veřejné dávky jakkoli nazvané, kterým tyto úkony podléhaly podle dosavadních předpisů, započtou se na poplatky podle tohoto zákona; případné přeplatky se však nevracejí.

(2) Poplatky za patenty, udělené před počátkem účinnosti tohoto zákona a platné ještě za jeho účinnosti, a podrobnosti s tím související upraví ministr financí.

● Závěrečná ustanovení.

§ 19.

(1) Zrušují se všechny předpisy, které upravují veřejné dávky jakkoli nazvané

(dávky za úřední úkony ve věcech správních, poplatky, taxy, náhrady a podobně), vybrané za činnost správních orgánů podléhající zásadě poplatku podle § 1. Předpisy o poplatcích za státní arbitráž a ustanovení mezistátních smluv týkající se poplatků nebo osvobození od nich zůstávají však nedotčeny.

(2) Zrušují se zejména:

1. dosud platná ustanovení kolokového a taxovního zákona č. 401/1840 Sb. zák. soud., nařízení č. 17/1858 ř. z., jímž se rozšiřuje používání některých ustanovení taxovního zákona ze dne 27. ledna 1840 na Uhry a některé jiné země, a ustanovení, která nabyla moci zákona podle § 1 zák. čl. XXV/1875 ve znění předpisů tento zákon měnících a doplňujících;

2. ustanovení poplatkového zákona ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, na Slovensku ustanovení poplatkových pravidel ve znění předpisů je měnících a doplňujících, pokud upravují poplatky za úřední opisy, za úřední ověření opisů, za ověření pravosti podpisů stran na listinách, za překlady přísežných tlumočnicků, za výtahy a potvrzení z veřejných knih a rejstříků;

3. ustanovení patentu č. 237/1858 ř. z., kterým se vydává zákon o ochraně vzorků a modelů pro průmyslovou výrobu, ve znění předpisů tento zákon měnících a doplňujících, pokud upravují taxy ve věcech ochrany vzorků;

4. ustanovení čl. XI odst. 3 zákona č. 16/1872 ř. z., jímž se ustanovuje nové zřízení míry a váhy, a předpisy podle něho vydané;

5. ustanovení zákona č. 19/1890 ř. z., o ochraně známek, ve znění předpisů tento zákon měnících a doplňujících, pokud jednají o taxách ve věci ochrany známek;

6. ustanovení § 5 zákona č. 235/1922 Sb., o nové úpravě statistiky zahraničního obchodu, a předpisy podle něho vydané;

7. ustanovení § 10 odst. 5 a 6 a § 12 odst. 3 zákona č. 172/1925 Sb., o letectví, pokud jednají o poplatcích;

8. zákon č. 225/1925 Sb., o poplatcích za úřední úkony zastupitelských úřadů Československé republiky, ve znění předpisů tento zákon měnících a doplňujících, jakož i předpisy vydané k jeho provedení;

9. ustanovení celního zákona č. 114/1927 Sb. jednající o poplatcích a předpisy podle těchto ustanovení vydané;

10. ustanovení zákona č. 177/1927 Sb., o pozemkovém katastru a jeho vedení, pokud jednají o poplatcích a náhradách, jakož i předpisy vydané k provedení těchto ustanovení;

11. ustanovení trestního zákona č. 2/1928 Sb. ve znění předpisů tento zákon měnících a doplňujících, pokud jednají o poplatcích, a předpisy o trestních poplatcích podle nich vydané;

12. ustanovení § 3 zákona č. 207/1931 Sb., o zkoušení a označování ručních střelných zbraní a o označování nábojů, a předpisy podle něho vydané;

13. zákon č. 30/1938 Sb., o úpravě tax za připuštění ke státním zkouškám lesnickým a mysliveckým, jakož i ustanovení v něm citovaná, pokud upravují uvedené taxy;

14. ustanovení § 11 vládního nařízení č. 47/1940 Sb., o zdravotně policejních opatřeních při dovozu masa, masných výrobků a živočišných tuků, pokud jedná o poplatcích za vyšetření dováženého masa, masných výrobků a tuků, a příloha D tohoto nařízení ve znění vládního nařízení č. 352/1940 Sb.;

15. ustanovení §§ 1, 2 a 4 vládního nařízení č. 436/1940 Sb., o poplatcích za prohlídku jatečných zvířat a masa, ve znění vyhlášky ministra zdravotnictví č. 78/1946 Sb.;

16. vládní nařízení č. 458/1940 Sb. a zákon č. 340/1940 Sl. z., o dávkách za úřední úkony ve věcech správních, ustanovení § 16 zákona č. 32/1946 Sb., o sjednocení a úpravě některých poplatkových předpisů, a předpisy podle něho vydané;

17. ustanovení § 2 dekretu presidenta republiky č. 113/1945 Sb., o úpravě, řízení a kontrole zahraničního obchodu, a předpisy podle něho vydané;

18. ustanovení § 14 odst. 2 devisačního zákona č. 92/1946 Sb., pokud jedná o manipulačním a režijním poplatku;

19. ustanovení § 34 zákona č. 225/1947 Sb., o myslivosti, a předpisy podle něho vydané;

20. ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 82/1948 Sb., o úpravě působnosti ve věcech veřejného vyměřování a mapování, ve znění pozdějších předpisů, jakož i ustanovení § 3 odst. 2 uvedeného zákona, pokud jedná o úhradě skutečných nákladů nebo poplatků za práce spadající do veřejného vyměřování a mapování, převzaté pro jiné obory státní a jiné veřejné správy;

21. ustanovení § 24 zákona č. 269/1949 Sb., o matrikách, a předpisy podle něho vydané;

22. ustanovení právních předpisů upravující osvobození od veřejných dávek uvedených v odstavci 1.

(3) Zrušuje se zákon č. 206/1932 Sb., o báňských dávkách z kutišť a z měr, ve znění vládního nařízení č. 66/1941 Sb.

§ 20.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem, který stanoví ministr financí nařízením; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

106.

Zákon

ze dne 19. prosince 1951

o úpravě financování národních a komunálních podniků.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Aby byly mobilisovány prostředky pro další rozvoj národního hospodářství, aby byla upevněna finanční kázeň a aby byla zvýšena odpovědnost ministrů za finanční hospodaření jimi spravovaných ministerstev, jejich hlavních správ a podniků, zavádí se nový způsob financování národních a komunálních podniků.

§ 2.

Státní rozpočet je základním finančním plánem státu; v něm se soustřeďují všechny hlavní finanční zdroje, jím se provádí financování národního hospodářství a bezprostředně se stanoví vzájemné vztahy státu ke všem hospodářským odvětvím.

§ 3.

Finanční hospodaření ministerstev a jejich hlavních správ, jakož i podniků se řídí ročními a čtvrtletními finančními plány ministerstev, sestavenými na podkladě přímých vztahů ke státnímu rozpočtu.

§ 4.

(1) Ve státním rozpočtu se ve shodě se státním národohospodářským plánem určí ministerstvům částky odvodu všeobecné daně, odvodu částí zisků, odvodu přebytků vlastních oběžných prostředků a jiných odvodů do státního rozpočtu. Zároveň se ministerstvům ve státním rozpočtu stanoví částky přidělů ze státního rozpočtu, určených na financování investic, zvýšení vlastních oběžných prostředků, na plánovanou úhradu nákladů a na ostatní plánované úkoly.

(2) Ve shodě se stanovenou výší odvodů a přidělů se určí ve státním rozpočtu ministerstvu část plánovaného zisku, kterého ministerstvo použije k financování investic a ke zvýšení vlastních oběžných prostředků v soulase se státním národohospodářským plánem. Odvody zisků, stanovené ve státním rozpočtu, nesmějí být menší než 10% plánovaného zisku. Odpisy investic a příjmy za vyřazené investice jsou určeny k financování plánovaných investic a oprav investiční povahy; přebytek se odvádí do státního rozpočtu.

(3) Vláda stanoví, jak se použije zisků, kterých dosáhnou podniky nad plán.

§ 5.

Příděly, stanovené ve státním rozpočtu jednotlivým ministerstvům, a část plánovaného zisku, která zůstává ministerstvu k použití, rozdělí příslušný ministr mezi své hlavní správy a podniky, které jsou mu přímo podřízeny, a určí jim také výši odvodů do státního rozpočtu podle stanoveného finančního plánu ministerstva. Hlavní správy rozdělí příděly ze státního rozpočtu a odvody do státního rozpočtu mezi podniky jim podřízené.

§ 6.

Ministr financí vydá směrnice o použití zisků, o odvodech částí zisků a přebytků vlastních oběžných prostředků do státního rozpočtu, o použití odpisů investic a příjmů za vyřazené investice a o způsobu a podmínkách přidělů ze státního rozpočtu na investice, na zvýšení oběžných prostředků a pro ostatní účely.

§ 7.

Ministr financí může v dohodě s ministrem vnitra stanovit, že komunální podniky budou provádět příslušné odvody do rozpočtů národních výborů a že od nich také obdrží potřebné příděly; ministr financí v dohodě s ministrem vnitra může také stanovit pro tyto podniky i jiné odchylky od tohoto zákona.

§ 8.

(1) Podniky jsou vybaveny základními prostředky a vlastními oběžnými prostředky. Zvýšení nebo snížení vlastních oběžných prostředků podniků se provede v soulase se státním rozpočtem a finančním plánem ministerstva.

(2) Podniky odvádějí do státního rozpočtu ze základních prostředků a z vlastních oběžných prostředků úroky, jejichž sazbu a základ výpočtu stanoví vláda. Toto ustanovení pozbude platnosti dnem, který stanoví vláda.

§ 9.

(1) Ministr může nově rozdělovat oběžné prostředky mezi hlavními správami a podniky jemu přímo podřízenými; hlavní správy mohou nově rozdělovat oběžné prostředky mezi podniky jim podřízenými. Podrobné směrnice o způsobu nového rozdělování oběžných prostředků vydá ministr financí v dohodě s ministrem-předsedou státního úřadu plánovacího.

(2) Předpisy o základních prostředcích, jejich používání a o novém rozdělování stanoví vláda nařízením.

§ 10.

(1) Podnikům může být poskytován krátkodobý úvěr v případech předvídaných hospodářským plánem na sezonní zásoby materiálu, rozpracovaných výrobků, hotových výrobků, na pohledávky za odeslané zboží a za poskytnuté služby a podle rozhodnutí vlády též na ostatní dočasné potřeby.

(2) Investiční banka, národní podnik, a ústavy lidového peněžnictví nesmějí podnikům poskytovat úvěr na financování investic.

(3) Ministr financí stanoví směrnici způsob a podmínky poskytování krátkodobých úvěrů podnikům, dále způsob placení a fakturování, kontrolu prováděnou peněžními ústavy a důsledky porušení finanční kázně; zároveň stanoví, na koho se tyto předpisy vztahují.

§ 11.

(1) Ministři odpovídají — bez újmy své ústavní odpovědnosti — vládě za finanční hospodaření jimi vedených ministerstev, hlavních správ a podniků, za splnění finančních plánů a povinností uložených státním rozpočtem a za zachování základních i oběžných prostředků, které byly podnikům svěřeny.

(2) Ministr financí kontroluje finanční hospodaření ministerstev a splnění finančních plánů a povinností ministerstev uložených jim ve státním rozpočtu.

§ 12.

(1) Neplánované ztráty podniků i za dobu před účinností tohoto zákona mohou být uhrazeny ministerstvy nebo ministerstvem financí jen podle zvláštního rozhodnutí vlády.

(2) Způsob, lhůty a zdroje úhrady neplánovaných ztrát stanoví vláda.

§ 13.

(1) Vláda upraví nařízením zásady rozpočtování a finančního plánování, pokud je toho třeba k provedení tohoto zákona.

(2) Ministr financí může v dohodě s příslušným ministrem stanovit, že se ustanovení tohoto zákona použije v rozsahu, který zároveň určí, na další hospodářské organizace.

§ 14.

(1) Platnosti pozbývají všechny předpisy, které odporují tomuto zákonu, zejména zákon č. 104/1950 Sb., o financování národních a komunálních podniků, vyjma § 6. Předpisy zákona č. 110/1950 Sb., o organizaci bytového majetku a o Fondu bytového hospodářství, zůstávají nedotčeny.

(2) Od 1. ledna 1952 nevykonává Fond znárodněného hospodářství finanční službu, pokud se vztahovala na soustřeďování prostředků z podniků a ze státního rozpočtu a na financování podniků. Potřebnou úpravu organizace, správy a hospodaření Fondu znárodněného hospodářství provede a vyhlásí ministr financí. Dnem, kdy tato úprava nabude účinnosti, se zrušuje vládní nařízení č. 253/1948 Sb., o Fondu znárodněného hospodářství.

(3) Závazky Fondu znárodněného hospodářství a podniků vůči Investiční bance, národnímu podniku, k 1. lednu 1952 z poskytnutých dlouhodobých úvěrů se uhradí z prostředků státního rozpočtu.

(4) Národní a komunální podniky nepodléhají zvláštní dani výdělkové z výtěžků dosažených počínajíc dnem 1. ledna 1952.

§ 15.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1952; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Šíroky v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Bacílek v. r.

Bílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Gregor v. r.

Dr. Havelka v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Kabeš v. r.

Kliment v. r.

Kopecký v. r.

Kopřiva v. r.

Krajčír v. r.

Málek v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Nepomucký v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Fokorný v. r.

Ing. Púčik v. r.

Dr. Rais v. r.

Smida v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

107.

Vládní nařízení

ze dne 27. prosince 1951,

kterým se provádí zákon o úpravě financování národních a komunálních podniků.

Vláda republiky Československé, přihlížejíc k nezbytnosti a naléhavosti dalšího upevnění finanční, úvěrové a pokladní kázně v národním hospodářství a k lepšímu využití finančních prostředků pro výstavbu socialistického hospodářství, nařizuje podle § 13 zákona č. 106/1951 Sb., o úpravě financování národních a komunálních podniků:

§ 1.

Ministerstva, jejich hlavní správy a podniky, jakož i ostatní úřady jsou povinny při svém hospodaření zachovávat největší hospo-

dárnost, využít co nejlépe všech vnitřních zdrojů, soustavně snižovat vlastní náklady a zajišťovat dosažení akumulace.

§ 2.

Předním úkolem ministerstev, jejich hlavních správ a podniků je dodržovat prodejní ceny z výroby stanovené státním úřadem plánovacím a důsledně snižovat prodejní ceny z výroby, které stanoví ministerstva a podniky.

§ 3.

(1) Ministerstva se při svém finančním hospodaření řídí, pokud jde o jejich hlavní správy a podniky, svými ročními a čtvrtletními finančními plány, sestavenými na podkladě přímých vztahů ke státnímu rozpočtu.

(2) Hlavní správy a podniky se řídí při svém finančním hospodaření obdobně svými finančními plány, sestavenými na podkladě finančního plánu ministerstva.

§ 4.

(1) Finančním plánem ministerstva se stanoví příjmy z veškeré hospodářské činnosti ministerstva, jeho hlavních správ a podniků, všechny výdaje spojené s hospodářskou činností ministerstva, jeho hlavních správ a podniků, všechny ostatní příjmy a výdaje, jakož i vzájemné vztahy se státním rozpočtem.

(2) Finančními plány hlavních správ a podniků se stanoví příjmy z veškeré hospodářské činnosti hlavních správ a podniků, veškeré výdaje, spojené s hospodářskou činností hlavních správ a podniků, všechny ostatní příjmy a výdaje, jakož i vzájemné vztahy s finančním plánem ministerstva a tím se státním rozpočtem.

(3) Ministr financí v dohodě s ministrem-předsedou státního úřadu plánovacího stanoví vzory finančních plánů ministerstev, jejich hlavních správ a podniků a vzory pomocných tabulek.

§ 5.

(1) Výdaje na aparát ministerstev, jejich hlavních správ a ostatních úřadů se stanoví v jejich rozpočtu. Financování těchto výdajů se provádí ze státního rozpočtu. Všechny příjmy ministerstev a ostatních úřadů plynou do státního rozpočtu.

(2) Způsob financování výdajů podle předcházejícího odstavce stanoví ministr financí.

(3) Výdaje a příjmy hospodářských ministerstev a jejich hlavních správ, uvedené v odstavci 1, se zahrnou do finančních plánů těchto ministerstev.

§ 6.

(1) Návrhy finančních plánů předkládají ministerstva vládě zároveň s návrhy hospodářských plánů, a to způsobem a ve lhůtách stanovených pro předložení návrhů hospodářských plánů.

(2) Opisy finančních plánů s příslušnými pomocnými výpočty a odůvodněním se předkládají ministerstvu financí a státnímu úřadu plánovacímu.

(3) Na základě schváleného státního národohospodářského plánu a vládou přijatého návrhu státního rozpočtu zpřesní všechna ministerstva v dohodě s ministerstvem financí návrhy svých finančních plánů, potvrdí je a rozvrhnou na hlavní správy a hlavní správy je rozvrhnou na podniky.

(4) Ministerstva předkládají čtvrtletně ministerstvu financí, státnímu úřadu plánovacímu a státnímu úřadu statistickému výkazy o plnění finančních plánů.

(5) Státní úřad statistický v dohodě s ministerstvem financí a státním úřadem plánovacím stanoví pro podniky a ministerstva vzory a ukazatele měsíčního plnění finančních plánů.

§ 7.

(1) Ministr financí je povinen zajistit v návrhu státního rozpočtu co největší mobilisaci všech prostředků a zdrojů, aby bylo zajištěno splnění státního národohospodářského plánu.

(2) Ministerstvo financí sestavuje návrh ročního státního rozpočtu rozdělený zároveň na čtvrtletí.

(3) Ministerstvo financí předkládá vládě a státnímu úřadu plánovacímu výkazy o plnění státního rozpočtu za každé čtvrtletí ve lhůtách stanovených vládou.

§ 8.

(1) Ministerstvo financí předloží vládě ke schválení návrh čtvrtletního plánu krátkodobého úvěru 12 dnů před začátkem čtvrtletí.

(2) Státní úřad plánovací předkládá vládě vyjádření k návrhu čtvrtletního úvěrového plánu ministerstva financí.

(3) Po schválení úvěrového plánu vládou rozepíše ministerstva úvěrový plán na podniky a ministerstvo financí a Státní banka čes-

koslovenská rozepíše úvěrové plány na pobočky této banky, na Investiční banku, národní podnik, a na ústavy lidového peněžnictví.

§ 9.

(1) Ministerstvo financí předkládá vládě ke schválení návrh čtvrtletního pokladního plánu 12 dnů před začátkem čtvrtletí.

(2) Státní úřad plánovací předkládá vládě vyjádření k návrhu čtvrtletního pokladního plánu ministerstva financí.

(3) Schválený pokladní plán rozepíše Státní banka československá na své pobočky, na Investiční banku, národní podnik, a na ústavy lidového peněžnictví.

§ 10.

Ministerstva předkládají vládě nejpozději do 1. dubna výkaz o výsledcích finančního hospodaření svých hlavních správ a podniků za minulý rok. Ministerstvo financí a státní úřad plánovací předloží vládě vyjádření o výsledku hospodaření ministerstev s návrhem příslušných opatření.

§ 11.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1952; provedou je všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Bacílek v. r.

Bílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Gregor v. r.

Dr. Havelka v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Kabeš v. r.

Kliment v. r.

Kopecký v. r.

Kopřiva v. r.

Krajčír v. r.

Málek v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Nepomucký v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Pokorný v. r.

Ing. Púčik v. r.

Dr. Rais v. r.

Smida v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.